

جواب تمرین سری دوم

۱- مسئله ۱۰۳ فصل ۳ کتاب روشهای محاسبات عددی

$$\begin{cases} 16a_1 + 4b_1 + c_1 = 73 \\ 16a_2 + 4b_2 + c_2 = 73 \end{cases} \quad \begin{cases} 9a_1 + 3b_1 + c_1 = 36 \\ 25a_2 + 5b_2 + c_2 = 134 \end{cases}, \quad \lambda a_1 + b_1 = \lambda a_2 + b_2, \quad a_1 = 0$$

$$\begin{cases} 4b_1 + c_1 = 73 \\ 3b_1 + c_1 = 36 \end{cases} \rightarrow b_1 = 37 \rightarrow c_1 = -75, \quad \begin{cases} 25a_2 + 5b_2 + c_2 = 134 \\ 16a_2 + 4b_2 + c_2 = 73 \end{cases} \rightarrow 9a_2 + b_2 = 61 \rightarrow \begin{cases} 9a_2 + b_2 = 61 \\ \lambda a_2 + b_2 = 37 \end{cases}$$

$$a_2 = 24, \quad b_2 = -155 \Rightarrow c_2 = 309 \Rightarrow s(x) = \begin{cases} 37x - 75 & : 3 \leq x \leq 4 \\ 24x^2 - 155x + 309 & : 4 \leq x \leq 5 \end{cases}, \quad s(4/5) = 97/5$$

$$f(4/5) = 100/125 \rightarrow E = 2/625$$

$$\nabla = hD - \frac{h^2}{2!} D^2 + \frac{h^3}{3!} D^3 - \dots \rightarrow \nabla \propto h \quad -2$$

$$D^r = \frac{1}{h^r} \left(\nabla + \frac{\nabla^r}{2} + \frac{\nabla^r}{3} + \dots \right)^r = \frac{1}{h^r} \left[\nabla^r + \binom{r}{2} \left(\frac{\nabla^r}{2} \right)^2 + \binom{r}{3} \left(\frac{\nabla^r}{3} \right)^3 + \dots \right] = \frac{1}{h^r} \left(\nabla^r + \nabla^r + \frac{11}{12} \nabla^r \right)$$

$$y'' = \frac{12\nabla^2 + 12\nabla^3 + 11\nabla^4}{12h^2}, \quad \nabla^2 = y_i - 2y_{i-1} + y_{i-2}, \quad \nabla^3 = y_i - 3y_{i-1} + 3y_{i-2} - y_{i-3},$$

$$\nabla^4 = y_i - 4y_{i-1} + 6y_{i-2} - 4y_{i-3} + y_{i-4} \rightarrow y'' = \frac{35y_i - 104y_{i-1} + 114y_{i-2} - 56y_{i-3} + 11y_{i-4}}{12h^2}$$

ارزیابی شتاب رشد جمعیت ایران در ۱۳۶۵ با فرمول فوق ممکن نیست. زیرا به جمعیت سال ۱۳۲۵ نیز وابسته است که مقدار آن را نداریم.

۳- مسئله ۱ بخش ج از فصل ۴ کتاب روشهای محاسبات عددی با روش رانگ-کوتای مرتبه ۲، پیراسته اوپلر

چون خطا تقریباً برابر $3h^3 = 0/003$ است، دقت نتیجه دو رقم اعشار خواهد بود. پس محاسبات میانی با ۳ رقم اعشار انجام می دهیم.

$$y' = \sin(2x) - y \tan(x), \quad x \in [0, 0.5], \quad h = 0.1, \quad y(0) = 1$$

$$y_{i+1} = y_i + \frac{h}{2} [f(x_i, y_i) + f(x_{i+1}, y_i + hf(x_i, y_i))]$$

$$y_1 = y_0 + 0.05 [f(0, 1) + f(0.1, 1 + hf(0, 1))] = 1 + 0.05 [0 + f(0.1, 1)] = 1/0.05$$

$$y_2 = y_1 + 0.05 [f(0.1, 1/0.05) + f(0.2, 1/0.05 + 0.05f(0.1, 1/0.05))] = 1/0.05 + 0.05 [0.98 + f(0.2, 1/0.15)]$$

$$y_3 = 1/0.19$$

$$y_4 = y_3 + 0.05 [f(0.2, 1/0.19) + f(0.3, 1/0.19 + 0.05f(0.2, 1/0.19))] = 1/0.19 + 0.05 [0.183 + f(0.3, 1/0.37)]$$

$$y_5 = 1/0.40$$

$$y_6 = y_5 + 0.05 [f(0.3, 1/0.4) + f(0.4, 1/0.4 + 0.05f(0.3, 1/0.4))] = 1/0.4 + 0.05 [0.243 + f(0.4, 1/0.64)]$$

$$y_7 = 1/0.66$$

$$y_8 = y_7 + 0.05 [f(0.4, 1/0.66) + f(0.5, 1/0.66 + 0.05f(0.4, 1/0.66))] = 1/0.66 + 0.05 [0.267 + f(0.5, 1/0.93)]$$

$$y_9 = 1/0.92$$

۴- مسئله ۱۴ از کتاب روشهای محاسبات عددی از فصل ۴ با روش رانگ-کوتای مرتبه ۲، پیراسته اوپلر

$$x^2 y'' - 2xy' + 2y = 0, \quad x \in [1, 1.5], \quad h = 0.1, \quad y(1) = 4, \quad y'(1) = 9$$

چون خطا تقریباً برابر $3h^3 = 0/003$ است، دقت نتیجه دو رقم اعشار خواهد بود. پس محاسبات میانی با ۳ رقم اعشار انجام می دهیم.

$$\begin{cases} y' = p = f_1(x, y, p) \\ p' = -\frac{y}{x} + \frac{yp}{x} = f_2(x, y, p) \end{cases}, \begin{cases} y(1) = 4 \\ p(1) = 9 \end{cases}, x_0 = 1$$

$$\begin{cases} y_{i+1} = y_i + \frac{h}{y} [f_1(x_i, y_i, p_i) + f_1(x_{i+1}, y_i + hf_1(x_i, y_i, p_i), p_i + hf_2(x_i, y_i, p_i))] \\ p_{i+1} = p_i + \frac{h}{y} [f_2(x_i, y_i, p_i) + f_2(x_{i+1}, y_i + hf_1(x_i, y_i, p_i), p_i + hf_2(x_i, y_i, p_i))] \end{cases}$$

$i = 0$

$$\begin{cases} y_1 = y(1/1) = 4 + 0.5 [f_1(1, 4, 9) + f_1(1/1, 4 + 0.5f_1(1, 4, 9), 9 + 0.5f_2(1, 4, 9))] \\ p_1 = p(1/1) = 9 + 0.5 [f_2(1, 4, 9) + f_2(1/1, 4 + 0.5f_1(1, 4, 9), 9 + 0.5f_2(1, 4, 9))] \end{cases}$$

$$\begin{cases} y_1 = y(1/1) = 4 + 0.5 [9 + 9 + 0.5(-\frac{1}{1} + \frac{1 \cdot 9}{1})] = 4/95 \\ p_1 = p(1/1) = 9 + 0.5 [(-\frac{1}{1} + \frac{1 \cdot 9}{1}) + (-\frac{9}{(1/1)^2} + \frac{2 \cdot 9}{1/1})] = 10/0.4 \end{cases}$$

$i = 1$

$$\begin{cases} y_2 = y(1/2) = 4/95 + 0.5 [f_1(1/1, 4/95, 10/0.4) + \\ f_1(1/2, 4/95 + 0.5f_1(1/1, 4/95, 10/0.4), 10/0.4 + 0.5f_2(1/1, 4/95, 10/0.4))] = 6/0.00 \\ p_2 = p(1/2) = 10/0.4 + 0.5 [f_2(1/1, 4/95, 10/0.4) + \\ f_2(1/2, 4/95 + 0.5f_1(1/1, 4/95, 10/0.4), 10/0.4 + 0.5f_2(1/1, 4/95, 10/0.4))] = 11/0.08 \end{cases}$$

$i = 2$

$$\begin{cases} y_3 = y(1/3) = 6/0.00 + 0.5 [f_1(1/2, 6/0.00, 11/0.08) + \\ f_1(1/3, 6/0.00 + 0.5f_1(1/2, 6/0.00, 11/0.08), 11/0.08 + 0.5f_2(1/2, 6/0.00, 11/0.08))] = 7/151 \\ p_3 = p(1/3) = 11/0.08 + 0.5 [f_2(1/2, 6/0.00, 11/0.08) + \\ f_2(1/3, 6/0.00 + 0.5f_1(1/2, 6/0.00, 11/0.08), 11/0.08 + 0.5f_2(1/2, 6/0.00, 11/0.08))] = 12/0.12 \end{cases}$$

$i = 3$

$$\begin{cases} y_4 = y(1/4) = 7/151 + 0.5 [f_1(1/3, 7/151, 12/0.12) + \\ f_1(1/4, 7/151 + 0.5f_1(1/3, 7/151, 12/0.12), 12/0.12 + 0.5f_2(1/3, 7/151, 12/0.12))] = 8/4.2 \\ p_4 = p(1/4) = 12/0.12 + 0.5 [f_2(1/3, 7/151, 12/0.12) + \\ f_2(1/4, 7/151 + 0.5f_1(1/3, 7/151, 12/0.12), 12/0.12 + 0.5f_2(1/3, 7/151, 12/0.12))] = 13/0.16 \end{cases}$$

$i = 4$

$$\begin{cases} y_5 = y(1/5) = 8/4.2 + 0.5 [f_1(1/4, 8/4.2, 13/0.16) + \\ f_1(1/5, 8/4.2 + 0.5f_1(1/4, 8/4.2, 13/0.16), 13/0.16 + 0.5f_2(1/4, 8/4.2, 13/0.16))] = 9/754 \\ p_5 = p(1/5) = 13/0.16 + 0.5 [f_2(1/4, 8/4.2, 13/0.16) + \\ f_2(1/5, 8/4.2 + 0.5f_1(1/4, 8/4.2, 13/0.16), 13/0.16 + 0.5f_2(1/4, 8/4.2, 13/0.16))] = 14/0.2 \end{cases}$$